

ΠΡΟΣ ΡΟΜΑΙΟΥΣ

Κεφαலைο 1

1 - 7

Παυλος δουλος ΧΥ ΙΥ, κλητος αποστολος αφωρισμενος εις ευαγγελιον ΘΥ, ο προεπηγγειλατο δια των προφητων αυτου εν γραφαις αγιας περι του υιου αυτου του γενομενου εκ σπερματος Δαυιδ κατα σαρκα, του ορισθεντος υιου ΘΥ εν δυναμει κατα ΠΝΑ αγιωσυνης εξ αναστασεως νεκρων, ΙΥ ΧΥ του ΚΥ ημων, δι' ου ελαβομεν χαριν και αποστολην εις υπακοην πιστεως εν πασιν τοις εθνεσιν υπερ του ονοματος αυτου, εν οις εστε και υμεις κλητοι ΙΥ ΧΥ, πασιν τοις ουσιν εν Ρωμη αγαπητοις ΘΥ, κλητοις αγιοις, χαρις υμιν και ειρηνη απο ΘΥ ΠΡΣ ημων και ΚΥ ΙΥ ΧΥ.

8 - 17

Πρωτον μεν ευχαριστω τω ΘΩ μου δια ΙΥ ΧΥ περι παντων υμων οτι η πιστις υμων καταγγελλεται εν ολω τω κοσμω. μαρτυς γαρ μου εστιν ο ΘΣ, ω λατρευω εν τω ΠΝΙ μου εν τω ευαγγελιω του υιου αυτου, ως αδιαλειπτως μνειαν υμων ποιουμαι παντοτε επι των προσευχων μου δεομενος ει πως ηδη ποτε ευοδωθησομαι εν τω θεληματι του ΘΥ ελθειν προς υμας. επιποθω γαρ ιδειν υμας, ινα τι μεταδω χαρισμα υμιν ΠΝ/κον εις το στηριχθηναι υμας, τουτο δε εστιν συμπαρακληθηναι εν υμιν δια της εν αλληλοις πιστεως υμων τε και εμου. ου θελω δε υμας αγνοειν, αδελφοι, οτι πολλακις προεθεμην ελθειν προς υμας, και εκωλυθην αχρι του δευρο, ινα τινα καρπον σχω και εν υμιν καθως και εν τοις λοιποις εθνεσιν. Ελλησιν τε και βαρβαροις, σοφοις τε και ανοητοις οφειλετης εμιμ, ουτως το κατ' εμε προθυμον και υμιν τοις εν Ρωμη ευαγγελισασθαι. Ου γαρ επαισχυνομαι το ευαγγελιον, δυναμις γαρ ΘΥ εστιν εις σωτηριαν παντι τω πιστευοντι, Ιουδαιω τε πρωτον και Ελληνι. δικαιοσυνη γαρ ΘΥ εν αυτω αποκαλυπτεται εκ πιστεως εις πιστιν, καθως γεγραπται· **ο δε δικαιος εκ πιστεως ζησεται.**

18 - 32

Αποκαλυπτεται γαρ οργη ΘΥ απ' ουρανου επι πασαν ασεβειαν και αδικιαν ανθρωπων των την αληθειαν εν αδικια κατεχοντων, διοτι το γνωστον του ΘΥ φανερον εστιν εν αυτοις· ο ΘΣ γαρ αυτοις εφανερωσεν. τα γαρ αορατα αυτου απο κτισεως κοσμου τοις ποιημασιν νοουμενα καθοραται, η τε αιδιος αυτου δυναμις και θειοτης, εις το ειναι αυτους αναπολογητους, διοτι γνοντες τον ΘΝ ουχ ως ΘΝ εδοξασαν η ηυχαιστησαν, αλλ' εματαιωθησαν εν τοις διαλογισμοις αυτων και εσκοτισθη η ασυνετος αυτων καρδια. φασκοντες ειναι σοφοι εμωρανθησαν και ηλλαξαν την δοξαν του αφθαρτου ΘΥ εν ομοιωματι εικονος φθαρτου ανθρωπου και πετεινων και τετραποδων και ερπετων. Διο παρεδωκεν αυτους ο ΘΣ εν ταις επιθυμιας των καρδιων αυτων εις ακαθαρσιαν του ατιμαζεσθαι τα σωματα αυτων εν αυτοις· οιτινες μετηλλαξαν την αληθειαν του ΘΥ εν τω ψευδει και εσεβασθησαν και ελατρευσαν τη κτισει παρα τον κτισαντα, ος εστιν ευλογητος εις τους αιωνας, αμην. Δια τουτο παρεδωκεν αυτους ο ΘΣ εις παθη ατιμιας, αι τε γαρ θηλειαι αυτων μετηλλαξαν την φυσικην χρησην εις την παρα φυσιν, ομοιως τε και οι αρσενες αφεντες την φυσικην χρησην της θηλειας εξεκαυθησαν εν τη ορεξει αυτων εις αλληλους, αρσενες εν αρσεσιν την ασχημοσυνην κατεργαζομενοι και την αντιμισθιαν ην εδει της πλανης αυτων εν εαυτοις απολαμβάνοντες. Και καθως ουκ εδοκιμασαν τον ΘΝ εχειν εν επιγνωσει, παρεδωκεν αυτους ο ΘΣ εις αδοκιμον νουν, ποιειν τα μη καθηκοντα, πεπληρωμενους παση αδικια πονηρια πλεονεξια κακια, μεστους φθονου φονου εριδος δολου κακοηθειας, ψιθυριστας καταλαλους θεοστυγεις υβριστας υπερηφανους αλαζονας, εφευρετας κακων, γονευσιν απειθεις, ασυνετους ασυνθετους αστοργους ανελεημονας· οιτινες το δικαιομα του ΘΥ επιγοντες οτι οι τα τοιαυτα πρασσοντες αξιοι θανατου εισιν, ου μονον αυτα ποιουσιν αλλα και συνενδοκουσιν τοις πρασσουσιν.

Κεφαலைο 2

1 - 11

Διο αναπολογητος ει, ω ανθρωπε πας ο κρινων· εν ω γαρ κρινεις τον ετερον, σεαυτον κατακρινεις, τα γαρ αυτα πρασσεις ο κρινων. οίδαμεν δε οτι το κριμα του ΘΥ εστιν κατα αληθειαν επι τους τα τοιαυτα πρασσοντας. λογιζη δε τουτο, ω ανθρωπε ο κρινων τους τα τοιαυτα πρασσοντας και ποιων αυτα, οτι συ εκφευξη το κριμα του ΘΥ; η του πλουτου της χρηστοτητος αυτου και της ανοχης και της μακροθυμιας καταφρονεις, αγνων οτι το χρηση του ΘΥ εις μετανοιαν σε αγει; κατα δε την σκληροτητα σου και αμετανοητον καρδιαν θησαυριζεις σεαυτω οργην εν ημερα οργης και αποκαλυψεως δικαιοκρισιας του ΘΥ ος **αποδωσει εκαστω κατα τα εργα αυτου**· τοις μεν καθ' υπομονην εργου αγαθου δοξαν και τιμην και αφθαρσιαν ζητουσιν ζωην αιωνιον, τοις δε εξ εριθειας και απειθουσι τη αληθεια πειθομενοις δε τη αδικια οργη και θυμος. θλιψις και στενοχωρια επι πασαν ψυχην ανθρωπου του κατεργαζομενου το κακον, Ιουδαιου τε πρωτον και Ελληνος· δοξα δε και τιμη και ειρηνη παντι τω εργαζομενω το αγαθον, Ιουδαιω τε πρωτον και Ελληνι· ου γαρ εστιν προσωπολημψια παρα τω ΘΩ.

12 - 16

Οσοι γαρ ανομως ημαρτον, ανομως και απολουνται, και όσοι εν νομω ημαρτον, δια νομου κριθησονται· ου γαρ οι ακροαται νομου δικαιοι παρα τω ΘΩ, αλλ' οι ποιηται νομου δικαιοθησονται. οταν γαρ εθνη τα μη νομον εχοντα φυσει τα του νομου ποιωσιν, ουτοι νομον μη εχοντες εαυτοις εισιν νομος· οιτινες ενδεικνυνται το εργον του νομου γραπτον εν ταις καρδιας αυτων, συμμαρτυρουσης αυτων της συνειδησεως και μεταξυ αλληλων των λογισμων κατηγορουντων η και απολογουμενων, εν ημερα οτε

16 (cont) κρινει ο ΘΣ τα κρυπτα των ανθρωπων κατα το ευαγγελιον μου δια ΧΥ ΙΥ.

Ει δε συ Ιουδαιος επονομαζη και επαναπαυη νομω και καυχασαι εν ΘΩ και γινωσκεις το θελημα και δοκιμαζεις τα διαφεροντα κατηχουμενος εκ του νομου, πεποιθας τε σεαυτον οδηγον ειναι τυφλων, φως των εν σκοτει, παιδευτην αφρονων, διδασκαλον νηπιων, εχοντα την μορφωσιν της γνωσεως και της αληθειας εν τω νομω· ο ουν διδασκων ετερον σεαυτον ου διδασκεις; ο κηρυσσων μη κλεπτειν κλεπτεις; ο λεγων μη μοιχευειν μοιχευεις; ο βδελυσσομενος τα ειδωλα ιεροσυλεις; ος εν νομω καυχασαι, δια της παραβασεως του νομου τον ΘΝ ατιμαζεις· **το γαρ ονομα του ΘΥ δι' υμας βλασφημειται εν τοις εθνεσιν**, καθως γεγραπται. Περιτομη μεν γαρ ωφελει εαν νομον πρασσης· εαν δε παραβατης νομου ης, η περιτομη σου ακροβυστια γεγονεν. εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση, ουχ η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται; και κρινει η εκ φυσεως ακροβυστια τον νομον τελουσα σε τον δια γραμματος και περιτομης παραβατην νομου. ου γαρ ο εν τω φανερω Ιουδαιος εστιν ουδε η εν τω φανερω εν σαρκι περιτομη, αλλ' ο εν τω κρυπτω Ιουδαιος, και περιτομη καρδιας εν ΠΝΙ ου γραμματι, ου ο επαινος ουκ εξ ανθρωπων αλλ' εκ του ΘΥ.

17 - 29

Κεφαலைο 3

1 - 3

Τι ουν το περισσον του Ιουδαιου η τις η ωφελεια της περιτομης; πολυ κατα παντα τροπον. πρωτον μεν γαρ οτι επιστευθησαν τα λογια του ΘΥ. τι γαρ; ει ηπιστησαν τινες, μη η απιστια αυτων την πιστιν του ΘΥ καταργησει; μη γενοιτο· γινεσθω δε ο ΘΣ αληθης, πας δε ανθρωπος ψευστης, καθως γεγραπται·

4

**οπως αν δικαιωθης εν τοις λογοις σου
και νικησεις εν τω κρινεσθαι σε.**

5 - 10

ει δε η αδικια ημων ΘΥ δικαιοσυνην συνιστησιν, τι ερουμεν; μη αδικος ο ΘΣ ο επιφερων την οργην; κατα ανθρωπον λεγω. μη γενοιτο· επει πως κρινει ο ΘΣ τον κοσμον; ει δε η αληθεια του ΘΥ εν τω εμω ψευσματι επερισσευσεν εις την δοξαν αυτου, τι ετι καγω ως αμαρτωλος κρινομαι; και μη καθως βλασφημουμεθα και καθως φασιν τινες ημας λεγειν οτι ποιησωμεν τα κακα, ινα ελθη τα αγαθα; ων το κριμα ενδικον εστιν. Τι ουν; προεχομεθα; ου παντως· προητιασαμεθα γαρ Ιουδαιους τε και Ελληνας παντας υφ' αμαρτιαν ειναι, καθως γεγραπται οτι

11 - 18

**ουκ εστιν δικαιος ουδε εις,
ουκ εστιν ο συνιων,
ουκ εστιν ο εκζητων τον ΘΝ.
παντες εξεκλιναν αμα ηχρεωθησαν·
ουκ εστιν ο ποιων χρηστοτητα,
ουκ εστιν εως ενος.
ταφος ανεωγμενος ο λαρυγξ αυτων,
ταις γλωσσαις αυτων εδολιουσαν,
ιος ασπιδων υπο τα χειλη αυτων·
ων το στομα αρας και πικριας γεμει,
οξεις οι ποδες αυτων εκχεαι αιμα,
συντριμμα και ταλαιπωρια εν ταις οδοις αυτων,
και οδον ειρηνης ουκ εγνωσαν.
ουκ εστιν φοβος ΘΥ απεναντι των οφθαλμων αυτων.**

19 - 20

οιδαμεν δε οτι οσα ο νομος λεγει τοις εν τω νομω λαλει, ινα παν στομα φραγη και υποδικος γενηται πας ο κοσμος τω ΘΩ· διοτι εξ εργαων νομου ου δικαιωθησεται πασα σαρξ ενωπιον αυτου, δια γαρ νομου επιγνωσις αμαρτιας.

21 - 31

Νυνι δε χωρις νομου δικαιοσυνη ΘΥ πεφανερωται μαρτυρουμενη υπο του νομου και των προφητων, δικαιοσυνη δε ΘΥ δια πιστεως ΙΥ ΧΥ εις παντας τους πιστευοντας. ου γαρ εστιν διαστολη, παντες γαρ ημαρτον και υστερουνται της δοξης του ΘΥ δικαιουμενοι δωρεαν τη αυτου χαριτι δια της απολυτρωσεως της εν ΧΩ ΙΥ· ον προεθετο ο ΘΣ ιλαστηριον δια της πιστεως εν τω αυτου αιματι εις ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου δια την παρεσιν των προγεγονοτων αμαρτηματων εν τη ανοχη του ΘΥ, προς την ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου εν τω νυν καιρω, εις το ειναι αυτον δικαιον και δικαιουντα τον εκ πιστεως ΙΥ. Που ουν η καυχησις; εξεκλεισθη. δια ποιου νομου; των εργαων; ουχι, αλλα δια νομου πιστεως. λογιζομεθα γαρ δικαιουσθαι πιστει ανθρωπον χωρις εργαων νομου. η Ιουδαιων ο ΘΣ μονον; ουχι και εθνων; ναι και εθνων, ειπερ εις ο ΘΣ ος δικαιωσει περιτομην εκ πιστεως και ακροβυστιαν δια της πιστεως. νομον ουν

31 (cont)

κεφαலைο 4

1 - 6

καταργουμεν δια της πιστεως; μη γεινοιτο· αλλα νομον ιστανομεν.

Τι σουν ερουμεν ευρηκεναι Αβρααμ τον προπατορα ημων κατα σαρκα; ει γαρ Αβρααμ εξ εργων εδικαιωθη, εχει καυχημα, αλλ' ου προς ΘΝ. τι γαρ η γραφη λεγει; **επιστευσεν δε Αβρααμ τω ΘΩ και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην.** τω δε εργαζομενω ο μισθος ου λογιζεται κατα χαριν αλλα κατα οφειλημα, τω δε εργαζομενω ου λογιζεται ο μισθος κατα χαριν, πιστευοντι δε επι τον δικαιοუნτα τον ασεβη λογιζεται η πιστις εαυτου εις δικαιοσυνην χωρις εργων·

7 - 8

**μακαριοι ων αφεθησαν αι ανομιαι
και ων επεκαλυφθησαν αι αμαρτιαι·
μακαριος ανηρ ου ου μη λογισηται ΚΣ αμαρτιαν.**

9 - 25

Ο μακαρισμος σουν ουτος επι την περιτομην η και επι την ακροβυστιαν; λεγομεν γαρ· ελογισθη τω Αβρααμ η πιστις εις δικαιοσυνην. πως σουν ελογισθη; εν περιτομη οντι η εν ακροβυστια; ουκ εν περιτομη αλλ' εν ακροβυστια· και σημειον ελαβεν περιτομης σφραγιδα της δικαιοσυνης της πιστεως της εν τη ακροβυστια, εις το ειναι αυτον πατερα παντων των πιστευοντων δι' ακροβυστιας, εις το λογισθηναι και αυτοις την δικαιοσυνην, και πατερα περιτομης τοις ουκ εκ περιτομης μονον αλλα και τοις στοιχουσιν τοις ιχνεσιν της εν ακροβυστια πιστεως του πατρος ημων Αβρααμ. Ου γαρ δια νομου η επαγγελια τω Αβρααμ η τω σπερματι αυτου, το κληρονομον αυτον ειναι κοσμου, αλλα δια δικαιοσυνης πιστεως. ει γαρ οι εκ νομου κληρονομοι, κεκενωται η πιστις και κατηρηται η επαγγελια· ο γαρ νομος οργην κατεργαζεται· ου δε ουκ εστιν νομος ουδε παραβασις. Δια τουτο εκ πιστεως, ινα κατα χαριν, εις το ειναι βεβαιαν την επαγγελιαν παντι τω σπερματι, ου τω εκ του νομου μονον αλλα και τω εκ πιστεως Αβρααμ, ος εστιν πατηρ παντων ημων, καθως γεγραπται οτι **πατερα πολλων εθνων τεθεικα σε,** κατεναντι ου επιστευσεν ΘΥ του ζωοποιουντος τους νεκρους και καλουντος τα μη οντα ως οντα. Ος παρ' ελπιδα επ' ελπιδι επιστευσεν εις το γενεσθαι αυτον πατερα πολλων εθνων κατα το ειρημενον· **ουτως εσται το σπερμα σου,** και μη ασθενησας τη πιστει κατενοησεν το εαυτου σωμα ηδη νεκρωμενον, εκατονταετης που υπαρχων, και την νεκρωσιν της μητρας Σαρρας· εις δε την επαγγελιαν του ΘΥ ου διεκριθη τη απιστια αλλ' ενεδυναμωθη τη πιστει, δους δοξαν τω ΘΩ και πληροφορηθεις οτι ο επηγγελται δυνατος εστιν και ποιησαι. διο και ελογισθη αυτω εις δικαιοσυνην. Ουκ εγραφη δε δι' αυτον μονον οτι **ελογισθη αυτω** αλλα και δι' ημας, οις μελλει λογιζεσθαι, τοις πιστευουσιν επι τον εγειροντα ΙΝ τον ΚΝ ημων εκ νεκρων, ος παρεδοθη δια τα παραπτωματα ημων και ηγερθη δια την δικαιοσιν ημων.

κεφαலைο 5

1 - 21

Δικαιωθεντες σουν εκ πιστεως ειρηνην εχομεν προς τον ΘΝ δια του ΚΥ ημων ΙΥ ΧΥ δι' ου και την προσαγωγην εσχηκαμεν εις την χαριν ταυτην εν η εστηκαμεν και καυχωμεθα επ' ελπιδι της δοξης του ΘΥ. ου μονον δε, αδελφοι, αλλα και καυχωμεθα εν ταις θλιψεσιν, ειδοτες οτι η θλιψις υπομονην κατεργαζεται, η δε υπομονη δοκιμην, η δε δοκιμη ελπιδα. η δε ελπις ου καταισχυνει, οτι η αγαπη του ΘΥ εκκεχυται εν ταις καρδιαις ημων δια ΠΝΣ αγιου του δοθεντος ημιν. Ετι γαρ ΧΣ οντων ημων ασθενων ετι κατα καιρον υπερ ασεβων απεθανεν. μολις γαρ υπερ δικαιου τις αποθανειται· υπερ γαρ του αγαθου ταχα τις και τολμα αποθανειν· συνιστησιν δε την εαυτου αγαπην εις ημας ο ΘΣ, οτι ετι αμαρτωλων οντων ημων ΧΣ υπερ ημων απεθανεν. πολλω σουν μαλλον δικαιοθεντες νυν εν τω αιματι αυτου σωθησομεθα δι' αυτου απο της οργης. ει γαρ εχθροι οντες κατηλλαγημεν τω ΘΩ δια του θανατου του υιου αυτου, πολλω μαλλον καταλλαγεντες σωθησομεθα εν τη ζωη αυτου· ου μονον δε, αλλα και καυχωμενοι εν τω ΘΩ δια του ΚΥ ημων ΙΥ ΧΥ δι' ου νυν την καταλλαγην ελαβομεν. Δια τουτο ωσπερ δι' ενος ανθρωπου η αμαρτια εις τον κοσμον εισηλθεν και δια της αμαρτιας ο θανατος, και ουτως εις παντας ανθρωπους ο θανατος διηλθεν, εφ' ω παντες ημαρτον· αχρι γαρ νομου αμαρτια ην εν κοσμω, αμαρτια δε ουκ ελλογεται μη οντος νομου, αλλα εβασιλευσεν ο θανατος απο Αδαμ μεχρι Μωυσεως και επι τους μη αμαρτησαντας επι τω ομοιωματι της παραβασεως Αδαμ ος εστιν τυπος του μελλοντος. Αλλ' ουχ ως το παραπτωμα, ουτως και το χαρισμα· ει γαρ τω του ενος παραπτωματι οι πολλοι απεθανον, πολλω μαλλον η χαρις του ΘΥ και η δωρεα εν χαριτι τη του ενος ανθρωπου ΙΥ ΧΥ εις τους πολλους επερισσευσεν. και ουχ ως δι' ενος αμαρτησαντος το δωρημα· το μεν γαρ κριμα εξ ενος εις κατακριμα, το δε χαρισμα εκ πολλων παραπτωματων εις δικαιομα. ει γαρ τω του ενος παραπτωματι ο θανατος εβασιλευσεν δια του ενος, πολλω μαλλον οι την περισσειαν της χαριτος και της δωρεας της δικαιοσυνης λαμβανοντες εν ζωη βασιλευσουσιν δια του ενος ΙΥ ΧΥ. Αρα σουν ως δι' ενος παραπτωματος εις παντας ανθρωπους εις κατακριμα, ουτως και δι' ενος δικαιοματος εις παντας ανθρωπους εις δικαιοσιν ζωης· ωσπερ γαρ δια της παρακοης του ενος ανθρωπου αμαρτωλοι κατεστησαν οι πολλοι, ουτως και δια της υπακοης του ενος δικαιοι κατασταθησονται οι πολλοι. νομος δε παρεισηλθεν, ινα πλεοναση το παραπτωμα· ου δε επλεονασεν η αμαρτια, υπερεπερισσευσεν η χαρις, ινα ωσπερ εβασιλευσεν η αμαρτια εν τω θανατω, ουτως και η χαρις βασιλευση δια δικαιοσυνης εις ζωην αιωνιον δια ΙΥ ΧΥ του ΚΥ

Κεφαலைο 6

1 - 11

Τι σουν ερουμεν; επιμενωμεν τη αμαρτια, ινα η χαρις πλεοναση; μη γενοιτο. οιτινες απεθανομεν τη αμαρτια, πως ετι ζησομεν εν αυτη; η αγνοειτε οτι, οσοι εβαπτισθημεν εις *ΧΡΝ ΙΗΝ*, εις τον θανατον αυτου εβαπτισθημεν; συνεταφημεν σουν αυτω δια του βαπτισματος εις τον θανατον, ινα ωσπερ ηγερθη *ΧΡΣ* εκ νεκρων δια της δοξης του *ΠΡΣ*, ουτως και ημεις εν καινοτητι ζωης περιπατησωμεν. ει γαρ συμφυτοι γεγοναμεν τω ομοιωματι του θανατου αυτου, αλλα και της αναστασεως εσομεθα· τουτο γινωσκοντες οτι ο παλαιος ημων ανθρωπος συνεσταυρωθη, ινα καταργηθη το σωμα της αμαρτιας, του μηκετι δουλευειν τη αμαρτια· ο γαρ αποθανων δεδικαιωται απο της αμαρτιας. ει γαρ απεθανομεν σουν *ΧΡΩ*, πιστευομεν οτι και συζησομεν αυτω, ειδοτες οτι *ΧΡΣ* εγερθηκε εκ νεκρων ουκετι αποθνησκει, θανατος αυτου ουκετι κυριευει. ο γαρ απεθανεν, τη αμαρτια απεθανεν εφραξ· ο δε ζη, ζη τω *ΘΩ*. ουτως και υμεις λογιζεσθε εαυτους εινα νεκρους μεν τη αμαρτια ζωντας δε τω *ΘΩ* εν *ΧΡΩ ΙΗΥ*.

12 - 23

Μη σουν βασιλευετω η αμαρτια εν τω θνητω υμων σωματι εις το υπακουειν αυτη, και παριστανετε τα μελη υμων οπλα αδικιας τη αμαρτια, αλλα παραστησατε εαυτους τω *ΘΩ* ωσει εκ νεκρων ζωντας και τα μελη υμων οπλα δικαιοσυνης τω *ΘΩ*. αμαρτια γαρ υμων ου κυριευσει· ου γαρ εστε υπο νομον αλλα υπο χαριν. Τι σουν; αμαρτησωμεν, οτι ουκ εσμεν υπο νομον αλλα υπο χαριν; μη γενοιτο. ουκ οιδατε οτι ω παριστανετε εαυτους δουλους εις υπακοην, δουλοι εστε ω υπακουετε, ητοι αμαρτιας εις θανατον η υπακοης εις δικαιοσυνην; χαρις δε τω *ΘΩ* οτι ητε δουλοι της αμαρτιας υπηκουσατε δε εκ καρδιας εις ον παρεδοθητε τυπον διδαχης, ελευθερωθεντες δε απο της αμαρτιας εδουλωθητε τη δικαιοσυνη. Ανθρωπινον λεγω δια την ασθενειαν της σαρκος υμων. ωσπερ γαρ παρεστησατε τα μελη υμων δουλα τη ακαθαρσια και τη ανομια εις την ανομιαν, ουτως νυν παραστησατε τα μελη υμων δουλα τη δικαιοσυνη εις αγιασμον. οτε γαρ δουλοι ητε της αμαρτιας, ελευθεροι ητε τη δικαιοσυνη. τινα σουν καρπον ειχετε τοτε; εφ' οις νυν επαισχυνεσθε, το γαρ τελος εκεινων θανατος. νυνι δε ελευθερωθεντες απο της αμαρτιας δουλωθεντες δε τω *ΘΩ* εχετε τον καρπον υμων εις αγιασμον, το δε τελος ζωνη αιωνιον. τα γαρ οψωνια της αμαρτιας θανατος, το δε χαρισμα του *ΘΥ* ζωη αιωνιος εν *ΧΡΩ ΙΗΥ* τω *ΚΩ* ημων.

Κεφαலைο 7

1 - 23

Η αγνοειτε, αδελφοι, γινωσκουσιν γαρ νομον λαλω, οτι ο νομος κυριευει του ανθρωπου εφ' οσον χρονον ζη; η γαρ υπανδρος γυνη τω ζωντι ανδρι δεδεται νομω· εαν δε αποθανη ο ανηρ, κατηγορηται απο του νομου του ανδρος. αρα σουν ζωντος του ανδρος μοιχαλις χρηματισει εαν γενηται ανδρι ετερω· εαν δε αποθανη ο ανηρ, ελευθερα εστιν απο του νομου, του μη ειναι αυτην μοιχαλιδα γενομενην ανδρι ετερω. ωστε, αδελφοι μου, και υμεις εθανατωθητε τω νομω δια του σωματος του *ΧΡΥ*, εις το γενεσθαι υμας ετερω, τω εκ νεκρων εγερθεντι, ινα καρποφορησωμεν τω *ΘΩ*. οτε γαρ ημεν εν τη σαρκι, τα παθηματα των αμαρτιων τα δια του νομου ενηργειτο εν τοις μελεσιν ημων, εις το καρποφορησαι τω θανατω· νυνι δε κατηγορηθημεν απο του νομου αποθανοντες εν ω κατειχομεθα, ωστε δουλευειν ημας εν καινοτητι *ΠΝΣ* και ου παλαιοτητι γραμματος. Τι σουν ερουμεν; ο νομος αμαρτια; μη γενοιτο· αλλα την αμαρτιαν ουκ εγνων ει μη δια νομου· την τε γαρ επιθυμιαν ουκ ηδειν ει μη ο νομος ελεγεν· **ουκ επιθυμησης**. αφορμην δε λαβουσα η αμαρτια δια της εντολης κατειργασατο εν εμοι πασαν επιθυμιαν· χωρις γαρ νομου αμαρτια νεκρα. εγω δε εξων χωρις νομου ποτε, ελθουσης δε της εντολης η αμαρτια ανεζησεν, εγω δε απεθανον και ευρεθη μοι η εντολη η εις ζωνη, αυτη εις θανατον· η γαρ αμαρτια αφορμην λαβουσα δια της εντολης εξηπατησεν με και δι' αυτης απεκτεινεν. ωστε ο μεν νομος αγιος και η εντολη αγια και δικαια και αγαθη. Το σουν αγαθον εμοι εγενετο θανατος; μη γενοιτο· αλλα η αμαρτια, ινα φανη αμαρτια, δια του αγαθου μοι κατεργαζομενη θανατον, ινα γενηται καθ' υπερβολην αμαρτωλος η αμαρτια δια της εντολης. Οιδαμεν γαρ οτι ο νομος *ΠΝ*κος εστιν, εγω δε σαρκινος ειμι πεπραμενος υπο την αμαρτιαν. ο γαρ κατεργαζομαι ου γινωσκω· ου γαρ ο θελω τουτο πρασσω, αλλ' ο μισω τουτο ποιω. ει δε ο ου θελω τουτο ποιω, συμφημι τω νομω οτι καλος. νυνι δε ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα η οικουσα εν εμοι αμαρτια. Οιδα γαρ οτι ουκ οικει εν εμοι, τουτ' εστιν εν τη σαρκι μου, αγαθον· το γαρ θελειν παρακειται μοι, το δε κατεργαζεσθαι το καλον ου· ου γαρ ο θελω ποιω αγαθον, αλλα ο ου θελω κακον τουτο πρασσω. ει δε ο ου θελω εγω τουτο ποιω, ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα η οικουσα εν εμοι αμαρτια. ευρισκω αρα τον νομον, τω θελοντι εμοι ποιειν το καλον, οτι εμοι το κακον παρακειται· συνηδομαι γαρ τω νομω του *ΘΥ* κατα τον εσω ανθρωπον, βλεπω δε ετερον νομον εν τοις μελεσιν μου αντιστρατευομενον τω νομω του νοος μου και αιχμαλωτιζοντα με εν τω νομω της αμαρτιας τω οντι εν τοις μελεσιν μου.

24 - 25

Κεφαலைο 8

1 - 3

Ταλαιπωρος εγω ανθρωπος· τις με ρυσεται εκ του σωματος του θανατου τουτου; χαρις δε τω *ΘΩ* δια *ΙΗΥ* *ΧΡΥ* του *ΚΥ* ημων. Αρα σουν αυτος εγω τω μεν νοι δουλευω νομω *ΘΥ* τη δε σαρκι νομω αμαρτιας. • Ουδεν αρα νυν κατακριμα τοις εν *ΧΩ* *ΙΥ*. ο γαρ νομος του *ΠΝΣ* της ζωης εν *ΧΩ* *ΙΥ* ηλευθερωσεν σε απο του νομου της αμαρτιας και του θανατου. Το γαρ αδυνατον του νομου εν ω ησθενει δια της σαρκος, ο *ΘΣ* τον εαυτου

3 (cont)
- 11

υιον πεμψας εν ομοιωματι σαρκος αμαρτιας και περι αμαρτιας κατεκρινεν την αμαρτιαν εν τη σαρκι, ινα το δικαιομα του νομου πληρωθη εν ημιν τοις μη κατα σαρκα περιπατουσιν αλλα κατα ΠΝΑ. οι γαρ κατα σαρκα οντες τα της σαρκος φρονουσιν, οι δε κατα ΠΝΑ τα του ΠΝΣ. το γαρ φρονημα της σαρκος θανατος, το δε φρονημα του ΠΝΣ ζωη και ειρηνη· διοτι το φρονημα της σαρκος εχθρα εις ΘΝ, τω γαρ νομω του ΘΥ ουχ υποτασσεται, ουδε γαρ δυναται· οι δε εν σαρκι οντες ΘΩ αρεσαι ου δυνανται. Υμεις δε ουκ εστε εν σαρκι αλλα εν ΠΝΙ, ειπερ ΠΝΑ ΘΥ οικει εν υμιν. ει δε τις ΠΝΑ ΧΥ ουκ εχει, ουτος ουκ εστιν αυτου. ει δε ΧΣ εν υμιν, το μεν σωμα νεκρον δια αμαρτιαν το δε ΠΝΑ ζωη δια δικαιοσυνην. ει δε το ΠΝΑ του εγειραντος τον ΙΝ εκ νεκρων οικει εν υμιν, ο εγειρας ΧΝ εκ νεκρων ζωοποιησει και τα θνητα σωματα υμων δια του ενοικουντος αυτου ΠΝΣ εν υμιν.

12 - 30

Αρα ουν, αδελφοι, οφειλεται εσμεν ου τη σαρκι του κατα σαρκα ζην, ει γαρ κατα σαρκα ζητε, μελλετε αποθνησκειν· ει δε ΠΝΙ τας πραξεις του σωματος θανατουτε, ζησεσθε. οσοι γαρ ΠΝΙ ΘΥ αγονται, ουτοι υιοι ΘΥ εισιν. ου γαρ ελαβετε ΠΝΑ δουλειας παλιν εις φοβον αλλα ελαβετε ΠΝΑ υιοθεσιας εν ω κραζομεν· αββα ο ΠΗΡ. αυτο το ΠΝΑ συμμαρτυρει τω ΠΝΙ ημων οτι εσμεν τεκνα ΘΥ. ει δε τεκνα, και κληρονομοι ΘΥ, συγκληρονομοι δε ΧΥ, ειπερ συμπασχομεν ινα συνδοξασθωμεν. Λογιζομαι γαρ οτι ουκ αξια τα παθηματα του νυν καιρου προς την μελλουσαν δοξαν αποκαλυφθηναι εις ημας. η γαρ αποκαρδοκια της κτισεως την αποκαλυψιν των υιων του ΘΥ απεκδεχεται. τη γαρ ματαιοτητι η κτισις υπεταγη, ουχ εκουσα αλλα δια τον υποταξαντα, εφ' ελπιδι οτι και αυτη η κτισις ελευθερωθησεται απο της δουλειας της φθορας εις την ελευθεριαν της δοξης των τεκνων του ΘΥ. οίδαμεν γαρ οτι πασα η κτισις συστεναζει και συνωδινει αχρι του νυν· ου μονον δε, αλλα την απαρχην του ΠΝΣ εχοντες, ημεις και αυτοι εν εαυτοις στεναζομεν υιοθεσιαν απεκδεχομενοι, την απολυτρωσιν του σωματος ημων. τη γαρ ελπιδι εσωθημεν· ελπις δε βλεπομενη ουκ εστιν ελπις· ο γαρ βλεπει τις ελπίζει; ει δε ο ου βλεπομεν ελπίζομεν, δι' υπομονης απεκδεχομεθα. Ωσαυτως δε και το ΠΝΑ συναντιλαμβανεται τη ασθενεια ημων· το γαρ τι προσευξομεθα καθο δει ουκ οίδαμεν, αλλα αυτο το ΠΝΑ υπερεντυγχανει στεναγμοις αλαλητοις· ο δε εραυνων τας καρδιας οιδεν τι το φρονημα του ΠΝΣ, οτι κατα ΘΝ εντυγχανει υπερ αγιων. Οίδαμεν δε οτι τοις αγαπωσιν τον ΘΝ παν συνεργει ο ΘΣ εις αγαθον, τοις κατα προθεσιν κλητοις ουσιν. οτι ους προεγνω, και προωρισεν συμμορφους της εικονος του ΥΥ αυτου, εις το ειναι αυτον πρωτοτοκον εν πολλοις αδελφοις· ους δε προωρισεν, τουτους και εκαλεσεν· και ους εκαλεσεν, τουτους και εδικαιωσεν· ους δε εδικαιωσεν, τουτους και εδοξασεν.

31 - 35

Τι ουν ερουμεν προς ταυτα; ει ο ΘΣ υπερ ημων, τις καθ' ημων; ος γε του ιδιου ΥΥ ουκ εφεισατο αλλα υπερ ημων παρεδωκεν αυτον παντων, πως ουχι και συν αυτω τα παντα ημιν χαριζεται; τις εγκαλεσει κατα εκλεκτων ΘΥ; ΘΣ ο δικαιων· τις ο κατακρινων; αμα δε ΧΡΣ ΙΗΣ ο αποθανων, μαλλον δε και εγερθεις, ος και εστιν εν δεξια του ΘΥ, ος και εντυγχανει υπερ ημων. τις ημας χωρισει απο της αγαπης του ΧΡΥ; θλιψις η στενοχωρια διωγμος η λιμος η γυμνοτης η κινδυνος η μαχαιρα; καθως γεγραπται οτι

36

*ενεκεν σου θανατουμεθα ολην την ημεραν,
ελογισθημεν ως προβατα σφαγης.*

37 - 39

αλλ' εν τουτοις πασιν υπερνικωμεν δια του αγαπησαντος ημας. πεπεισμαι γαρ οτι ουτε θανατος ουτε ζωη ουτε αγγελιοι ουτε αρχαι ουτε ενεστωτα ουτε μελλοντα ουτε δυναμεις ουτε υψωμα ουτε βαθος ουτε κτισις ετερα δυνησεται ημας χωρισαι απο της αγαπης του ΘΥ της εν ΧΡΩ ΙΗΥ τω ΚΥ ημων.

Κεφαλαιο 9

1 - 17

Αληθειαν λεγω εν ΧΡΩ, ου ψευδομαι, συμμαρτυρουσης μοι της συνειδησεως εν ΠΝΙ αγιω, οτι λυπη μοι εστιν μεγαλη και αδιαλειπτος οδυνη τη καρδια μου. ηυχομην γαρ αναθεμα ειναι αυτος εγω απο του ΧΡΥ υπερ των αδελφων των συγγενων μου κατα σαρκα, οτινες εισιν Ισραηλιται, ων η υιοθεσια και η δοξα και η διαθηκη και η νομοθεσια και λατρευια και η επαγγελια, ων οι πατερες και εξ ων ο ΧΡΣ το κατα σαρκα, ο ων επι παντων ΘΣ ευλογητος εις τους αιωνας, αμην. Ουχ οιον δε εκπετωκεν ο λογος του ΘΥ. ου γαρ παντες οι εξ Ισραηλ ουτοι Ισραηλ· ουθ οτι εισιν σπερμα Αβρααμ παντες τεκνα, αλλ'· *εν Ισαακ κληθησεται σοι σπερμα*. τουτ' εστιν, ου τα τεκνα της σαρκος ταυτα τεκνα του ΘΥ αλλα τα τεκνα της επαγγελιας λογιζεται εις σπερμα. επαγγελιας γαρ ο λογος ουτος· *κατα τον καιρον τουτον ελευσομαι και εσται τη Σαρρα υιος*. Ου μονον δε, αλλα και Ρεβεκκα εξ ενος κοιτην εχουσα, Ισαακ του πατρος ημων· μηπω γαρ γεννηθεντων μηδε πραξαντων τι αγαθον η κακον, ινα η κατ' εκλογην προθεσις του ΘΥ μενη, ουκ εξ εργαων αλλ' εκ του καλουντος, ερρεθη οτι *ο μειζων δουλευσει τω ελασσονι*, καθως γεγραπται· *τον Ιακωβ ηγαπησα, τον δε Ησαυ εμισησα*. Τι ουν ερουμεν; μη αδικια παρα τω ΘΩ; μη γενοιτο. τω Μωυσει γαρ λεγει· *ελεσω ον αν ελεω και οικτιρησω ον αν οικτιρω*. αρα ουν ου του τρεχοντος ουδε του θελοντος αλλα του ελεωντος ΘΥ. λεγει γαρ η γραφη τω Φαραω οτι *εις αυτο τουτο εξηγειρα σε-οπως ενδειξωμαι εν σοι την δυναμιν μου και*

17 (cont)
- 25

οπως διαγγελη το ονομα μου εν παση τη γη. αρα ουν ον θελει ελεει, ον δε θελει σκληρυνει. Ερεις μοι ουν τι ουν ετι μεμφεται; τω γαρ βουληματι αυτου τις ανθεστηκεν; ω ανθρωπε, συ τις ει ο ανταποκρινομενος τω ΘΩ; μη ερει το πλασμα τω πλασαντι· τι με εποιησας ουτως; η ουκ εχει εξουσιαν ο κεραμευς του πηλου εκ του αυτου φυραματος ποιησαι ο μεν εις τιμην σκευος ο δε εις ατιμιαν; ει δε θελων ο ΘΣ ενδειξασθαι την οργην και γνωρισαι το δυνατον αυτου ηνεγκεν εν πολλη μακροθυμια σκευη οργης κατηρτισμενα εις απωλειαν, και ινα γνωριση το πλουτος της δοξης αυτου επι σκευη ελεους α προητοιμασεν εις δοξαν; Ους και εκαλεσεν ημας ου μονον εξ Ιουδαιων αλλα και εξ εθνων, ως και εν τω Ωση ελεγεν·

26

*καλεσω τον ου λαον μου λαον μου
και την ουκ ηγαπημενην ηγαπημενην·
και εσται εν τω τοπω ω εαν κληθησονται· ου λαος μου,
εκει κληθησονται υιοι ΘΥ ζωντος.*

27 - 32

Ησαιας δε κραζει υπερ του Ισραηλ·εαν η ο αριθμος των υιων Ισραηλ ως η αμμος της θαλασσης, το καταλειμμα σωθησεται· λογον γαρ συντελων και συντεμνων ποιησει ΚΣ επι της γης. και καθως προειρηκεν Ησαιας· ει μη ΚΣ σαβαωθ εγκατελιπεν ημιν σπερμα, ως Σοδομα αν εγενηθημεν και ως Γομορρα αν ομοιωθημεν. Τι ουν ερουμεν; οτι εθνη τα μη διωκοντα δικαιοσυνην κατελαβεν δικαιοσυνην, δικαιοσυνην δε την εκ πιστεως, Ισραηλ δε διωκων νομον δικαιοσυνης εις νομον ουκ εφθασεν. δια τι, οτι ουκ εκ πιστεως αλλ' ως εξ εργων· προσεκοψαν τω λιθω του προσκομματος, καθως γεγραπται·

33

*ιδου τιθημι εν Σιων λιθον προσκομματος και πετραν σκανδαλου,
και ο πιστεων επ' αυτω ου καταισχνθησεται.*

Κεφαலைο 10

1 - 21

*Αδελφοι, η μεν ευδοκια της εμης καρδιας και η δεησις προς τον ΘΝ υπερ αυτων εις σωτηριαν. μαρτυρω γαρ αυτοις οτι ζηλον ΘΥ εχουσιν αλλ' ου κατ' επιγνωσιν· αγνοουντες γαρ την του ΘΥ δικαιοσυνην και την ιδιαν δικαιοσυνην ζητουντες στησαι, τη δικαιοσυνη του ΘΥ ουχ υπεταγησαν. τελος γαρ νομου ΧΡΣ εις δικαιοσυνην παντι τω πιστευοντι. Μωυσης γαρ γραφει την δικαιοσυνην την εκ του νομου οτι **ο ποιησας αυτα ανθρωπος ζησεται εν αυτοις.** η δε εκ πιστεως δικαιοσυνη ουτως λεγει· **μη ειπης εν τη καρδια σου· τις αναβησεται εις τον ουρανον;** τουτ' εστιν ΧΝ καταγαγειν· η· **τις καταβησεται εις την αβυσσον;** τουτ' εστιν ΧΝ εκ νεκρων αναγαγειν. αλλα τι λεγει; **εγγυς σου το ρημα εστιν εν τω στοματι σου και εν τη καρδια σου,** τουτ' εστιν το ρημα της πιστεως ο κηρυσσομεν. οτι εαν ομολογησιν εν τω στοματι σου ΚΝ ΙΗΝ ΧΡΝ και πιστευσιν εν τη καρδια σου οτι ο ΘΣ αυτον ηγειρεν εκ νεκρων, σωθησιν· καρδια γαρ πιστευεται εις δικαιοσυνην, στοματι δε ομολογεται εις σωτηριαν. λεγει γαρ η γραφη· **πας ο πιστεων επ' αυτω ου καταισχνθησεται.** ου γαρ εστιν διαστολη Ιουδαιου τε και Ελληνος, ο γαρ αυτος ΚΣ παντων, πλουτων εις παντας τους επικαλουμενους αυτον· **πας γαρ ος εαν επικαλεσηται το ονομα ΚΥ σωθησεται.** Πως ουν επικαλεσονται εις ον ουκ επιστευσαν; πως δε πιστευσωσιν ο ουκ ηκουσαν; πως δε ακουσωσιν χωρις κηρυσσοντος; πως δε κηρυξωσιν εαν μη αποσταλωσιν; καθως γεγραπται οτι· **ως ωραιοι οι ποδες των ευαγγελιζομενων τα αγαθα.** Αλλ' ου παντες υπηκουσαν τω ευαγγελιω. καθως γεγραπται εν τω Ησαια· **ΚΕ, τις επιστευσεν τη ακοη ημων;** αρα η πιστις εξ ακοης, η δε ακοη δια ρηματος ΧΡΥ. αλλα λεγω, μη ουκ ηκουσαν; μενουγγε· **εις πασαν την γην εξηλθεν ο φθογγος αυτων και εις τα περατα της οικουμενης τα ρηματα αυτων.** αλλα λεγω, μη Ισραηλ ουκ εγνω; πρωτος Μωυσης λεγει· **εγω παραζηλωσω επ' ουκ εθνει, επ' εθνει ασυνετω παροργιω** υμας. Ησαιας δε αποτολμα και λεγει· **ευρεθην εν τοις εμε μη ζητουσιν, εμφανης εγενομην τοις εμε μη επερωτωσιν.** προς δε τον Ισραηλ λεγει· **ολην την ημεραν εξεπετασα τας χειρας μου προς λαον απειθουντα και αντιλεγοντα.***

Κεφαலைο 11

1 - 7

*Λεγω ουν, μη απωσατο ο ΘΣ την κληρονομιαν αυτου ον προεγνω; μη γενοιτο· και γαρ εγω Ισραηλιτης ειμι, εκ σπερματος Αβρααμ, φυλης Βενιαμιν. **ουκ απωσατο ο ΘΣ τον λαον αυτου** ον προεγνω. η ουκ οιδατε εν Ηλια τι λεγει η γραφη, ως εντυγχανει τω ΘΩ κατα του Ισραηλ; **ΚΕ, τους προφητας σου απεκτειναν, τα θυσιαστηρια σου κατεσκαμαν, καγω υπελειφθην μονος και ζητουσιν την ψυχην μου.** αλλα τι λεγει αυτω ο χρηματισμος; **κατελιπον εμαυτω επτακισχιλιους ανδρας, οιτινες ουκ εκαμψαν γονυ τη Βααλ.** ουτως ουν και εν τω νυν καιρω λειμμα κατ' εκλογην χαριτος γεγονεν· ει δε χαριτι, ουκ εξ εργων, επει η χαρις ουκετι γινεται χαρις. Τι ουν; ο επιζητει Ισραηλ, τουτο ο ουκ επετυχεν, η δε εκλογη επετυχεν· οι δε λοιποι επωρωθησαν, καθως γεγραπται·*

8

*εδωκεν αυτοις ο ΘΣ πνευμα κατανυξως,
οφθαλμους του μη βλεπειν και ωτα του μη ακουειν,
εως της σημερον ημερας.*

9 και Δαυιδ λεγει·

10 **γενηθητω η τραπεζα αυτων εις παγίδα και εις θηραν
και εις σκανδαλον και εις ανταποδομα αυτοις,
σκοτισθητωσαν οι οφθαλμοι αυτων του μη βλεπειν
και τον νωτον αυτων δια παντος συγκαμψον.**

11 - 26 Λεγω ουν, μη επταισαν ινα πεσωσιν; μη γενοιτο; αλλα τω αυτων παραπτωματι η σωτηρια τοις εθνεσιν εις το παραζηλωσαι αυτους. ει δε το παραπτωμα αυτων πλουτος κοσμου και το ηττημα αυτων πλουτος εθνων, ποσω μαλλον το πληρωμα αυτων. Υμιν δε λεγω τοις εθνεσιν· εφ' οσον μεν ουν ειμι εγω των εθνων αποστολος, την διακονιαν μου δοξαζω, ει πως παραζηλωσω μου την σαρκα και σωσω τινας εξ αυτων. ει γαρ η αποβολη αυτων καταλλαγη κοσμου, τις η προσλημψις ει μη ζωη εκ νεκρων; ει δε η απαρχη αγια, και το φυραμα· και η ριζα, και οι κλαδοι. Ει δε τινες των κλαδων εξεκλασθησαν, συ δε αγριελαιος ων ενεκεντρισθης εν αυτοις και συγκοινωνος της πιστητος της ελαιας εγενου, μη κατακαυχω των κλαδων· ει δε συ καυχασαι ου συ την ριζαν βασταξεις αλλα η ριζα σε. ερεις ουν· εξεκλασθησαν κλαδοι ινα εγω εγκεντρισθω. καλωσ· τη απιστια εξεκλασθησαν, συ δε τη πιστει εστηκας. μη υψηλα φρονει αλλα φοβου· ει γαρ ο ΘΣ των κατα φυσιν κλαδων ουκ εφεισατο, μη πως ουδε σου φεισεται. ιδε ουν χρηστοτητα και αποτομιαν ΘΥ· επι μεν τους πεσοντας αποτομια, επι δε σε χρηστοτης ΘΥ, εαν επιμενης τη χρηστοτητι, επει και συ εκκοπηση. κακεινοι δε, εαν μη επιμενωσιν τη απιστια, εγκεντρισθησονται· δυνατος γαρ εστιν ο ΘΣ παλιν εγκεντρισαι αυτους. ει γαρ συ εκ της κατα φυσιν εξεκοπης αγριελαιου και παρα φυσιν ενεκεντρισθης εις καλλιελαιον, ποσω μαλλον ουτοι κατα φυσιν εγκεντρισθησονται τη ιδια ελαια. Ου γαρ θελω υμας αγνοειν, αδελφοι, το μυστηριον τουτο, ινα μη ητε εαυτοις φρονιμοι, οτι πορωσις απο μερους τω Ισραηλ γεγονεν αχρι ου το πληρωμα των εθνων εισελθη και ουτως πας Ισραηλ σωθησεται, καθως γεγραπται·

27 **ηξει εκ Σιων ο ρυομενος,
αποστρεψει ασεβειας απο Ιακωβ.
και αυτη αυτοις η παρ' εμου διαθηκη,
οταν αφελωμαι τας αμαρτιας αυτων.**

28 - 33 κατα μεν το ευαγγελιον εχθροι δι' υμας, κατα δε την εκλογην αγαπητοι δια τους πατερας· αμεταμελητα γαρ τα χαρισματα και η κλησις του ΘΥ. ωσπερ γαρ υμεις ποτε ηπειθησατε τω ΘΩ, νυν δε ηληθητε τη τουτων απειθεια, ουτως και ουτοι νυν ηπειθησαν τω υμετερω ελεει, ινα και αυτοι ελεηθωσιν. συνεκλεισεν γαρ ο ΘΣ τα παντα εις απειθειαν, ινα τους παντας ελεηση. Ω βαθος πλουτου και σοφιας και γνωσεως ΘΥ· ως ανεξεραυνητα τα κριματα αυτου και ανεξιχνιαστοι αι οδοι αυτου.

34 - 35 **τις γαρ εγνω νουν ΚΥ;
η τις συμβουλος αυτου εγενετο;
η τις προεδωκεν αυτω,
και ανταποδοθησεται αυτω;**

36 οτι δι' αυτου και εξ αυτου και εις αυτον τα παντα· αυτω η δοξα εις τους αιωνας, αμην.

Κεφαலைο 12

1 - 17 Παρακαλω ουν υμας, αδελφοι, δια των οικτιρμων του ΘΥ παραστησαι τα σωματα υμων θυσιαν ζωσαν αγιαν ευαρεστον ΘΩ, την λογικην λατρειαν υμων· και μη συσχηματιζεσθε τω αιωνι τουτω, αλλα μεταμορφουσθε τη ανακαινωσει του νοου εις το δοκιμαζειν υμας τι το θελημα του ΘΥ, το αγαθον και ευαρεστον και τελειον. Λεγω γαρ δια της χαριτος της δοθεισης μοι παντι τω οντι εν υμιν μη υπερφρονειν παρ' ο δει φρονειν αλλα φρονειν εις το σωφρονειν, εκαστω ως ο ΘΣ εμερισεν μετρον πιστεως. καθαπερ εν ενι σωματι πολλα μελη εχομεν, τα δε μελη παντα ου την αυτην πραξιν εχει, ουτως οι πολλοι εν σωμα εσμεν εν ΧΡΩ, το δε καθ' εις αλληλων μελη. εχοντες δε χαρισματα κατα την χαριν την δοθεισαν ημιν διαφορα, ειτε προφητειαν κατα την αναλογιαν της πιστεως, ειτε διακονιαν εν τη διακονια, ειτε ο διδασκων εν τη διδασκαλια, ο παρακαλων εν τη παρακλησει· ο μεταδιδους εν απλοτητι, ο προισταμενος εν σπουδη. Η αγαπη ανυποκριτος. αποστυγουντες το πονηρον, κολλωμενοι τω αγαθω, τη φιλαδελφια εις αλληλους φιλοστοργοι, τη τιμη αλληλους προηγουμενοι, τη σπουδη μη οκνηροι, τω ΠΝΙ ζεοντες, τω ΚΩ δουλευοντες, τη ελπιδι χαιροντες, τη θλιψει υπομενοντες, τη προσευχη προσκαρτεροντες, ταις χρεiais των αγιων κοινωνουντες, την φιλοξενιαν διωκοντες. ευλογειτε τους διωκοντας και μη καταρασθε. χαιρειν μετα χαιροντων, κλαιειν μετα κλαιοντων. το αυτο εις αλληλους φρονουντες, μη τα υψηλα φρονουντες αλλα τοις ταπεινοις συναπαγομενοι. μη γινεσθε φρονιμοι παρ' εαυτοις. μηδενι κακον αντι κακου αποδιδοντες,

17 (cont)
- 21

προνοουμενοι καλα ενωπιον των ανθρωπων· ει δυνατον το εξ υμων, μετα παντων ανθρωπων ειρηνευοντες· μη εαυτους εκδικουντες, αγαπητοι, αλλα δοτε τοπον τη οργη, γεγραπται γαρ· **εμοι εκδικησεις, εγω ανταποδωσω**, λεγει ΚΣ. **εαν πεινα ο εχθρος σου, ψωμιζε αυτον· εαν διψα, ποτιζε αυτον· τουτο δε ποιων ανθρακας πυρος σωρευσεις επι την κεφαλην αυτου**. μη νικω υπο του κακου αλλα νικα εν τω αγαθω το κακον.

Κεφαலைο 13

1 - 7

Πασαις εξουσαις υπερεχουσαις υποτασσεσθε. ου γαρ εστιν εξουσια ει μη υπο ΘΥ, αι δε ουσαι υπο ΘΥ τεταγμεναι εισιν. ωστε ο αντιτασσομενος τη εξουσια τη του ΘΥ διαταγη ανθεστηκεν, οι δε ανθεστηκοτες εαυτοις κριμα λημψονται. οι γαρ αρχοντες ουκ εισιν φοβος τω αγαθω εργω αλλα τω κακω θελεις, δε μη φοβεισθαι την εξουσιαν. το αγαθον ποιει, και εξεις επαινον εξ αυτης· ΘΥ γαρ διακονος εστιν σοι εις το αγαθον. εαν δε κακον ποιης, φοβου· ου γαρ εικη την μαχαιραν φορει· ΘΥ γαρ διακονος εστιν εκδικος εις οργην τω το κακον πρασσοντι. διο και υποτασσεσθε, ου μονον δια την οργην αλλα και δια την συνειδησιν. δια τουτο γαρ και φορους τελειτε· λειτουργοι γαρ ΘΥ εισιν εις αυτο τουτο προσκαρτερουντες. αποδοτε πασιν τας οφειλας, τω τον φορον τον φορον, τω το τελος το τελος, τω τον φοβον τον φοβον, τω την τιμην την τιμην.

8 - 14

Μηδενι μηδεν οφειλετε ει μη το αλληλους αγαπαν· ο γαρ αγαπων τον ετερον νομον πεπληρωκεν. το γαρ **ου μοιχευσεις, ου φονευσεις, ου κλεψεις, ουκ επιθυμησεις**, και ει τις ετερα εντολη, εν τω λογω τουτω ανακεφαλαιουται· **αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον**. η αγαπη τω πλησιον κακον ουκ εργαζεται· πληρωμα ουν νομου αγαπη. Και τουτο ειδοτες τον καιρον, οτι ωρα ηδη υμας εξ υπνου εγερθηται, νυν γαρ εγγυτερον ημων η σωτηρια η οτε επιστευσαμεν. η νυξ προεκοπεν, η δε ημερα ηγγικεν. αποβαλωμεθα ουν τα εργα του σκοτους, ενδυσωμεθα τα οπλα του φωτος. ως ημερα ευσημονως περιπατησωμεν, μη κωμοις και μεθαις, μη κοιταις και ασελγειαίς, μη εριδι και ζηλω, αλλα ενδυσασθε **ΙΗΝ ΧΡΝ** τον **ΚΝ** ημων, της σαρκος προνοιαν μη ποιεισθε εις επιθυμιας.

Κεφαலைο 14

1 - 12

Τον δε ασθενουντα τη πιστει προσλαμβάνεσθε, μη εις διακρισεις διαλογισμων. ος μεν πιστευει φαγειν παντα, ο δε ασθενων λαχανα εσθιετω. ο εσθιων τον μη εσθιοντα μη εξουθενειτω, ο δε μη εσθιων τον εσθιοντα μη κρινετω, ο ΘΣ γαρ αυτον προσελαβετο. συ τις ει ο κρινων αλλοτριον οικητην; τω ιδιω ΚΩ στηκει η πιπτει· σταθησεται δε, δυναται γαρ ο ΚΣ στησαι αυτον. Ος μεν κρινει ημεραν παρ' ημεραν, ος δε κρινει πασαν ημεραν· εκαστος εν τω ιδιω νοι πληροφορεισθω. ο φρονων την ημεραν ΚΩ φρονει· ο εσθιων ΚΩ εσθιε, και ευχαριστη τω ΘΩ· και ο μη εσθιων ΚΩ ουκ εσθιε και ευχαριστη τω ΘΩ. ουδεις γαρ ημων εαυτω ζη και ουδεις εαυτω αποθνησκει· εαν τε γαρ ζωμεν, τω ΚΩ ζωμεν, εαν τε αποθνησκωμεν, τω ΚΩ αποθνησκομεν. εαν τε ουν ζωμεν εαν τε αποθνησκωμεν, του ΚΥ εσμεν. εις τουτο γαρ ΧΡΣ απεθανεν και εξησεν, ινα και νεκρων και ζωντων κυριευση. Συ δε τι κρινεις τον αδελφον σου; η και συ τι εξουθενεις τον αδελφον σου; παντες γαρ παραστησομεθα τω βηματι του ΘΥ, γεγραπται γαρ· **ζω εγω, λεγει ΚΣ, οτι εμοι καμψει παν γονυ και εξομολογησεται πασα γλωσσα τω ΘΩ**. αρα εκαστος ημων περι εαυτου λογον δωσει τω ΘΩ.

13 - 23

Μηκετι ουν αλληλους κρινωμεν· αλλα τουτο κρινατε μαλλον, το μη τιθεναι προσκομμα τω αδελφω η σκανδαλον. οίδα και πεπεισμαι εν ΚΩ **ΙΗΥ** οτι ουδεν κοινον δι' εαυτου, ει μη τω λογιζομενω τι κοινον ειναι, εκεινω κοινον. ει γαρ δια βρωμα ο αδελφος σου λυπειται, ουκετι κατα αγαπην περιπατεις· μη τω βρωματι σου εκεινον απολλυε υπερ ου ΧΡΣ απεθανεν. μη βλασφημεισθω ουν υμων το αγαθον. ου γαρ εστιν η βασιλεια του ΘΥ βρωσις και ποσις αλλα δικαιοσυνη και ειρηνη και χαρα εν **ΠΝΙ** αγιω· ο γαρ εν τουτω δουλευων τω ΧΡΩ ευαρεστος τω ΘΩ και δοκιμος τοις **ΑΝΘΣ**. Αρα ουν τα της ειρηνης διωκωμεν και τα της οικοδομης της εις αλληλους. μη ενεκεν βρωματος καταλυε το εργον του ΘΥ. παντα μεν καθαρα, αλλα κακον τω ανθρωπω τω δια προσκομματος εσθιοντι. καλον το μη φαγειν κρεα μηδε πειν οινον μηδε εν ω ο αδελφος σου προσκοπτει η σκανδαλιζεται η ασθενει. συ πιστιν εχεις κατα σεαυτον εχε ενωπιον του ΘΥ. μακαριος ο μη κρινων εαυτον εν ω δοκιμαζει· ο δε διακρινομενος εαν φαγη κατακεκριται, οτι ουκ εκ πιστεως· παν δε ο ουκ εκ πιστεως αμαρτια εστιν.

Κεφαலைο 15

1 - 8

Οφειλομεν δε ημεις οι δυνατοι τα ασθηνηματα των αδυνατων βασταζειν και μη εαυτοις αρεσκειν. εκαστος ημων τω πλησιον αρεσκετω εις το αγαθον προς οικοδομην· και γαρ ο ΧΡΣ ουχ εαυτω ηρεσεν, αλλα καθως γεγραπται· **οι ονειδισμοι των ονειδιζοντων σε επεπεσαν επ' εμε**. οσα γαρ προεγραφη, εις την ημετεραν διδασκαλιαν εγραφη, ινα δια της υπομονης και δια της παρακλησεως των γραφων την ελπιδα εχωμεν. ο δε ΘΣ της υπομονης και της παρακλησεως δωη ημιν το αυτο φρονειν εν αλληλοις κατα ΧΡΝ **ΙΗΝ**, ινα ομοθυμαδον εν ενι στοματι δοξαζητε τον ΘΝ και πατερα του ΚΥ ημων **ΙΗΥ ΧΡΥ**. Δι ου προσλαμβάνεσθε αλληλους, καθως και ο ΧΡΣ προσελαβετο υμας εις δοξαν του ΘΥ. λεγω γαρ ΧΝ διακονον γεγενησθαι περιτομης υπερ αληθειας ΘΥ, εις το βεβαιωσαι τας επαγγελιας των πατερων, τα δε εθνη υπερ ελεους δοξασαι τον ΘΝ, καθως γεγραπται·

9 *δια τουτο εξομολογησομαι σοι εν εθνεσιν
και τω ονοματι σου ψαλω.*

και παλιν λεγει·

10 *ευφρανθητε, εθνη, μετα του λαου αυτου.*

και παλιν·

11 *αινειτε, παντα τα εθνη, τον ΚΝ
και επαινεσατωσαν αυτον παντες οι λαοι.*

και παλιν Ησαιας λεγει·

12 *εσται η ριζα Ιεσσαι
και ο ανισταμενος αρχειν εθνων,
επ' αυτω εθνη ελπιουσιν.*

13 Ο δε ΘΣ της ελπιδος πληρωσαι υμας πασης η χαρας και ειρηνης εν τω πιστευειν, εις το περισσευειν υμας εν τη ελπιδι εν δυναμει πνευματος αγιου.

14 - 36 Πεπεισμαι δε, αδελφοι, και αυτος εγω περι υμων οτι μεστοι εστε αγαθωσυνης, πεπληρωμενοι πασης γνωσεως, δυναμενοι και αλληλους νουθετειν. τολμηροτερον δε εγραψα υμιν αδελφοι αναμνησκων απο μερους ουτως δια την χαριν την δοθεισαν μοι υπο του ΘΥ δια το ειναι με λειτουργον ΙΗΥ ΧΡΥ εις τα εθνη, ιερουργουντα το ευαγγελιον του ΘΥ, ινα γενηται και η προσφορα των εθνων ευπροσδεκτος, ηγιασμενη εν πνευματι αγιω. ην εχω καυχησιν εν ΧΩ τα προς τον ΘΝ· ου γαρ τολμησω τι λαλειν ων ου κατειργασατο ΧΣ δι' εμου εις υπακοην εθνων, λογω και εργω, εν δυναμει αυτου σημειων τε και τερατων, εν δυναμει ΠΝΣ ΘΥ· ωστε με απο Ιερουσαλημ και κυκλω μεχρι του Ιλλυρικου πεπληρωκεναι το ευαγγελιον του ΧΡΥ, ουτως φιλοτειμουμαι ευαγγελιζεσθαι ουχ οπου ωνομασθη ο ΧΡΣ, ινα μη επ' αλλοτριον θεμελιον οικοδομω, αλλα καθως γεγραπται· *οις ουκ ανηγγελη περι αυτου ομονται, και οι ουκ ακηκοασιν συνησουσιν.* Διο και ενεκοπτομην πολλακις του ελθειν προς υμας· νυνι δε μηκετι τοπον εχειν εν τοις κλιμασι τουτοις, επιποθιαν δε εχων του ελθειν προς υμας απο πολλων ετων, εως αν πορευωμαι εις την Σπανιαν· ελπίζω γαρ πορευομενος θεασασθαι υμας και απο υμων προπεμφθηναι εκει εαν υμων πρωτον απο μερους εμπλησθω. Νυνι δε πορευομαι εις Ιερουσαλημ διακονησαι τοις αγιοις. ευδοκησαν γαρ Μακεδονια και Αχαια κοινωνιαν τινα ποιησασθαι εις τους πτωχους των αγιων των εν Ιερουσαλημ. οφειλεται γαρ εισιν αυτων· ει γαρ τοις πνευματικοις αυτων εκοινωνησαν τα εθνη, οφειλουσιν και τοις σαρκικοις λειτουργησαι αυτοις. τουτο ουν επιτελεσας και σφραγισαμενος τον καρπον τουτον, απελευσομαι δι' υμων εις Σπανιαν· οίδα τε οτι ερχομενος προς υμας εν πληρωματι ευλογιας ΧΡΥ ελευσομαι. Παρακαλω δε υμας δια του ΚΥ ημων ΙΗΥ ΧΡΥ και δια της αγαπης του ΠΝΣ συναγωνισασθαι μοι εν ταις προσευχαις υπερ εμου προς τον ΘΝ, ινα ρυσθω απο των απειθουντων εν τη Ιουδαια και η διακονια μου η εις Ιερουσαλημ ευπροσδεκτος δια των αγιων γενηται, ινα εν χαρα ελθω προς υμας δια θεληματος ΘΥ. Ο δε ΘΣ της ειρηνης μετα παντων υμων, τω δε δυναμενω υμας στηριζαι κατα το ευαγγελιον μου και το κηρυγμα ΙΗΥ ΧΡΥ, κατα αποκαλυψιν μυστηριου χρονις αιωνιοις σεσειγημενου, φανερωθεντος δε νυν δια τε γραφων προφητικων κατ επιταγην του αιωνιου ΘΥ εις υπακοην πιστεως εις παντα τα εθνη γνωρισθεντος, μονω σοφω ΘΩ, δια ΙΗΥ ΧΡΥ, ω η δοξα εις τους αιωνας, αμην.

Κεφαλαιο 16

1 - 12 Συνιστημι δε υμιν Φοιβην την αδελφην ημων, ουσαν και διακονον της εκκλησιας της εν Κεγχραις, ινα προσδεξησθε εν ΚΩ αξιως των αγιων και παραστητε αυτη εν ω υμων χρηζη πραγματι· και γαρ αυτη προστατις και αλλων πολλων εγενηθη και εμου αυτου. Ασπασασθε Πρισκαν και Ακυλαν τους συνεργους μου εν ΧΡΩ ΙΗΥ, οιτινες υπερ της ψυχης μου τον εαυτων τραχηλον υπεθηκαν, οις ουκ εγω μονος ευχαριστω αλλα και πασαι αι εκκλησαι των εθνων, και την κατ' οικον αυτων εκκλησιαν. ασπασασθε Επαινετον τον αγαπητον μου, ος εστιν απ αρχης της Ασιας εις ΧΝ. ασπασασθε Μαριαμ, ητις πολλα εκοπιασεν εις υμας. ασπασασθε Ανδρονικον και Ιουλιαν τους συγγενεις μου και τους συναιχμαλωτους μου, οιτινες εισιν επισημοι εν τοις αποστολοις, ος και προ εμου γεγοναν εν ΧΡΩ. ασπασασθε Αμπλιατον τον αγαπητον εν ΚΩ. ασπασασθε Ουρβανον τον συνεργον ημων εν ΧΡΩ και Σταχυν τον αγαπητον μου. ασπασασθε Απελλην τον δοκιμον εν ΧΡΩ. ασπασασθε τους εκ των Αριστοβουλου. ασπασασθε Ηρωδιωνα τον συγγενην μου. ασπασασθε τους εκ των Ναρκισσου τους οντας εν ΚΩ. ασπασασθε Τρυφαιναν και Τρυφωσαν τας κοπιωσας

12 (cont)
- 23

εν ΚΩ. ασπασασθε Περσιδα την αγαπητην, ητις πολλα εκοπιασεν εν ΚΩ. ασπασασθε Ρουφον τον εκλεκτον εν ΚΩ και την μητερα αυτου και εμου. ασπασασθε Ασυγκριτον, Φλεγοντα, Ερμηγ, Ερμαν, Πατροβαν και τους συν αυτοις αδελφους. ασπασασθε Φιλολογον, και Βηρεα, και Αουλιαν και την αδελφην αυτου, και Ολυμπαν και τους συν αυτοις αγιους. ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγιω. ασπαζονται υμας αι εκκλησiai πασαι του ΧΡΥ. Παρακαλω δε υμας, αδελφοι, σκοπειν τους τας διχοστασιας και σκανδαλα παρα την διδαχην ποιουντας ην υμεις εμαθετε η λεγοντης η ποιουντας, εκκλινατε απ' αυτων· οι γαρ τοιουτοι τω ΚΩ ημων ΧΡΩ ου δουλευουσιν αλλα τη εαυτων κοιλια, και δια της χρηστολογιας και ευλογιας εξαπατωσιν τας καρδιας των ακακων. η γαρ υμων υπακοη εις παντας αφικετο· χαιρω ουν εφ' υμιν, θελω δε υμας σοφους ειναι εις το αγαθον, ακεραιους δε εις το κακον. ο δε ΘΣ της ειρηνης συντριψει τον σαταναν υπο τους ποδας υμων εν ταχει. Η χαρις του ΚΥ ημων ΙΗΥ μεθ' υμων. Ασπαζεται υμας Τιμοθεος ο συνεργος μου και Λουκιος, Ιασων και Σωσιπατρος οι συγγενεις μου. ασπαζομαι υμας εγω ο Τερτιος ο γραψας την επιστολην εν ΚΩ. ασπαζεται υμας Γαιος ο ξενος μου και ολης της εκκλησιας. ασπαζεται υμας Εραστος ο οικονομος της πολεως και Κουαρτος ο αδελφος.

Romans: Textual Critical Edition

Basis of *The Way To Yahuweh* Translation